

Agencija za sprečavanje korupcije

Broj: 04-01-163-25- 8

Podgorica, 07.09.2026. godine

Na osnovu člana 58 Zakona o sprečavanju korupcije ("Sl. list CG", br. 54/24), Agencija za sprečavanje korupcije donosi:

MIŠLJENJE

I

Utvrdjuje se da je postupak zaključivanja Sporazuma o regulisanju međusobnih obaveza br.10064 od 28.02.2020.godine, Ugovora o kupoprodaji električne energije br.10065 od 28.02.2020. godine i Ugovora o ustupanju prava potraživanja radi obezbjeđenja br.10066 od 28.02.2020.godine, između Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić i Uniprom doo Nikšić, izvršen suprotno članu 11 tada važećeg Zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena i člana 9 Uredbe o aktivnostima odnosno djelatnostima koje emituju gasove sa efektom staklene bašte za koje se izdaje dozvola za emisiju gasova sa efektom staklene bašte, jer nije sproveden zakonski postupak upisa i dodjele besplatnih emisisionih kredita, a ugovorne strane nijesu bile upisane u zvanični Registar operatera na dan 28.02.2020.godine kada su zaključena predmetna dokumenta, imajući u vidu da je nadležna institucija za vođenje registra emisisionih kredita - Eko-fond, registrovana u CRPS-u kao pravno lice dana 03.03.2020. godine, što je dovelo do ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije u smislu člana 4 stav 3 tačka 2 a u vezi članom 2 Zakona o sprečavanju korupcije.

Vrijednost Sporazuma o regulisanju međusobnih obaveza br.10064 od 28.02.2020.godine iznosi 7.000.000,00 eura (sedam miliona eura).

II

U skladu sa članom 58 Zakona o sprečavanju korupcije, Agencija Elektroprivredi Crne Gore AD Nikšić daje sljedeću preporuku:

Da u skladu sa odredbama propisa koji reguliše obligacione odnose razmotri preduzimanje radnji u cilju zaštite imovine društva, koje je u većinskom vlasništvu Države Crne Gore, u odgovarajućim postupcima pred nadležnim organima.

Obavezuje se Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić da u skladu sa članom 59 Zakona o sprečavanju korupcije u roku od 30 dana od dana prijema ovog Mišljenja, dostavi izvještaj o preduzetim radnjama u odnosu na navedenu preporuku.

Obrazloženje

Agencija za sprečavanje korupcije (u daljem tekstu: Agencija) je dana 08.12.2025. godine, po službenoj dužnosti u smislu člana 61 Zakona o sprečavanju korupcije, na osnovu inicijative Vlade Crne Gore – Kabineta potpredsjednika Vlade za politički sistem, pravosuđe i antikorupciju shodno zaključcima sa tematske sjednice Nacionalnog savjeta za borbu protiv korupcije, pokrenula postupak za utvrđivanje postojanja ugrožavanja javnog interesa vezano za sklapanje Sporazuma o regulisanju međusobnih obaveza između Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić i Uniprom d.o.o. od 28.02.2020. godine.

ISPITNI POSTUPAK

Za potrebe utvrđivanja tačnog i potpunog činjeničnog stanja, Agencija je dana 16.01.2026. godine uputila zahtjev za dostavljanje izjašnjenja sa pratećom dokumentacijom Uniprom-u d.o.o. i Elektroprivredi Crne Gore AD Nikšić.

Izjašnjenja sa pratećom dokumentacijom, Agenciji su dostavljena dana 04.02.2026. godine od strane Uniproma d.o.o. i dana 11.02.2026. godine od Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić (u daljem tekstu: EPCG AD Nikšić).

Uvidom u izjašnjenje Uniproma d.o.o. zavedenog kod Agencije za sprečavanje korupcije pod br. 04-01-163-25-5 ističe se da se uspostavljanje nacionalnog sistema trgovanja emisijama gasova sa efektom staklene bašte, uključujući i sistem dodjele besplatnih emisionih jedinica, zasniva na obavezama koje proizilaze iz Direktive 2003/87/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta o uspostavljanju sistema za trgovinu emisijama gasova sa efektom staklene bašte u Evropskoj uniji, kao i Direktive (EU) 2018/410 Evropskog parlamenta i Savjeta, kojom se mijenja Direktiva 2003/87/EZ u cilju jačanja troškovno efikasnih smanjenja emisija i sprečavanje rizika od isticanja ugljenika. Pored navedene EU regulative u izjašnjenju se ukazuje i na Uredbu o aktivnostima odnosno djelatnostima koje emituju gasove sa efektom staklene bašte za koje se izdaje dozvola za emisiju gasova sa efektom staklene bašte („Sl. list“ CG, br. 8/20), koja je stupila na snagu 22.02.2020. godine. Stupanjem Uredbe na snagu, EPCG AD Nikšić, KAP u stečaju i Toščelik, u skladu sa Prilogom 4 Uredbe stekli su pravo na besplatne emisije kredite. Kako se dalje navodi u izjašnjenju, samim stupanjem na snagu Uredbe, stvoren je konstitutivni element za sticanje predmetnih emisionih kredita, dok upis samih kredita u Registar ima deklaratorni karakter što znači da se tim upisom samo konstatuje, tj. registruje već postojeće stanje i upis već stečenih besplatnih emisionih kredita. Uniprom d.o.o. upućuje na član 11 stav 7 Zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena („Sl. list“ CG, br. 73/19) koji ukazuje da alokaciju emisionih kredita vrši Vlada, sprovođenjem javnih aukcija ili

besplatnom dodjelom, u skladu sa propisom, u ovom slučaju Uredbom. Dalje se navodi da se na upis stečenih emisijih jedinica čekalo zbog očekivane registracije Fonda za zaštitu životne sredine i uspostavljanje Registra u roku od 15 dana od dana registracije Fonda. U Sporazumu o regulisanju međusobnih obaveza potpisanog između EPCG AD Nikšić i Uniprom d.o.o. Nikšić stoji da će krediti biti upisani nakon registracije Fonda za zaštitu životne sredine, te da će postojeće stanje biti registrovano nakon registracije Fonda i uspostavljanja Registra. Iz Uniproma ističu da registar ima samo registracionu funkciju evidentiranja već stečenih emisijih kredita, te da sticanje i raspolaganje istima ne zavisi od bilo kakve radnje registra. Takođe ističu da je EPCG zbog zastarjelosti Termoelektrane Pljevlja morala obezbijediti nedostajuće emisijne kredite, iz kojih razloga se i postupilo zaključenju predmetnog Sporazuma od 28.02.2020. godine, kojim je ugovoreno ustupanje istih po unaprijed ugovorenoj cijeni. Potpisivanju Sporazuma prethodila je komunikacija između EPCG i Poreske uprave u vezi PDV na emisijne kredite, dostavljanje ponude (i potvrda iste) br. 56/20 od 25.02.2020. od strane Uniprom-a d.o.o. EPCG za ustupanje 307.018 emisijih kredita po cijeni od 22,80 eura po toni CO₂, a u cilju regulisanja obaveza Uniproma prema EPCG proisteklih iz Ugovora o kupoprodaji električne energije za period od 01.09.2017. do 31.12.2019. godine, sa pripadajućim aneksima koji su sastavni dio dostavljene dokumentacije. Prije potpisivanja predmetnog Sporazuma, iz Uniproma ukazuju i na druge potpisane ugovore i to: kupoprodajni ugovor između EPCG i Uniprom-a d.o.o. br. 58/20 o kupoprodaji električne energije za period od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine, zatim Ugovor o jemstvu br. 36/20 između EPCG i kompanije „Uniprom-metali“ d.o.o., kao i Ugovor o ustupanju prava-potraživanja radi obezbjeđenja. Svi navedeni ugovori dio su spisa predmeta. Dodatno ukazuju na činjenicu da su krediti i prenos evidentirani nakon registracije Fonda, kao i činjenicu da je Uniprom d.o.o. u vrijeme zaključenja predmetnog Sporazuma od 28.02.2020. godine već imao u svojini besplatno dodjeljene emisijne kredite kojima je mogao slobodno i bez ograničenja da raspolaže, na način kako je to definisano predmetnim Sporazumom. Zaključuju da je uvidom u hronologiju promjena za EPCG može se utvrditi da je EPCG emisijne kredite preuzete od Uniprom-a, u skladu sa Sporazumom utrošila za rad TE Pljevlja, jer se 2021. godine broj emisijih kredita koje je imala EPCG umanjio, nakon dostavljanja odgovarajućih izvještaja o emisiji gasova sa efektom staklene bašte.

U izjašnjenju Elektroprivrede AD Nikšić br. In-13/3937-26/ID zaprimljeno 11.02.2026. godine se u bitnom ističe da je EPCG AD Nikšić u dugogodišnjem poslovnom odnosu sa privrednim društvom Uniprom d.o.o. Nikšić koji se javlja kao kupac električne energije. Na taj način je i zaključen Ugovor o kupoprodaji električne energije za period 01.09.2017-31.12.2019. godine sa pripadajućim Aneksima. Iz EPCG navode da je kao uslov nastavka saradnje ova dva privredna subjekta, a u odnosu na do tog momenta neizmirena dugovanja Uniprom d.o.o. Nikšić prema EPCG AD Nikšić, zaključen Sporazum o regulisanju međusobnih obaveza, zavodni broj kod EPCG AD Nikšić 10-

00-10064 od 28.02.2020. godine. Ugovori o kupoprodaji električne energije koji su prethodili predmetnom Sporazumu, kao i prepiska i dokumentacija u vezi sa predmetnim Sporazumom sastavni su dio dostavljene dokumentacije.

Iz Elektroprivrede AD Nikšić ističu da je u skladu sa Uredbom o aktivnostima odnosno djelatnostima koje emituju gasove sa efektom staklene bašte za koje se izdaje dozvola za emisiju gasova sa efektom staklene bašte, koja je objavljena u Službenom listu CG od 14.02.2020. godine, EPCG AD Nikšić, za TE Pljevlja dobila besplatne CO2 kredite, a kako je imala potrebu za većim brojem emisisionih kredita EPCG AD Nikšić je prihvatila ponudu Uniprom d.o.o. Nikšić, da od ukupnog broja svojih registrovanih emisisionih kredita ustupi EPCG količinu od 307 018 emisisionih kredita, po cijeni 22,8 eura po toni CO2- odnosno 5% nižu cijenu u odnosu na cijenu definisanu članom 5 Uredbe (24 eura/t CO2). Na osnovu zahtjeva Uniprom d.o.o. Nikšić i zahtjeva EPCG AD Nikšić, Fond za zaštitu životne sredine (EKO FOND) je dostavio obavještenje o prenosu emisisionih kredita broj 03/02-20 od 25.03.2020. godine, kao i o stanju emisisionih kredita u registru, nakon prenosa istih. Nakon obavještenja Eko fonda da je izvršen prenos emisisionih kredita, dana 31.03.2020. godine izvršeno je „prebijanje“ međusobnih obaveza i potraživanja EPCG AD Nikšić i Uniprom d.o.o. Nikšić.

Agencija za sprečavanje korupcije je izvršila uvid u potpisani Sporazum od 28.02.2020. godine i konstatovala da se u tački 4 samog Sporazuma navodi da Fond za zaštitu životne sredine kao privredno društvo nije registrovan, da će u martu 2020. godine biti registrovan, nakon čega će se uspostaviti Registar emisisionih kredita i omogućiti izdavanje Izvoda stanja emisisionih kredita iz Registra, te pisani dokument Ministarstva održivog razvoja i turizma br. 021-246/22 od 22.02.2020. godine, kako se navodi, predstavlja potvrdu o stanju emisisionih kredita na dan 28.02.2020. godine za Uniprom i EPCG u skladu sa Uredbom. U članu 1 Sporazuma se navodi da je predmet samog Sporazuma regulisanje obaveza Uniproma prema EPCG, proisteklih iz Ugovora o kupoprodaji električne energije za period od 01.09.2017. do 31.12.2019. godine br. 10-00-38868 sa pripadajućim aneksima, putem prenosa emisisionih kredita EPCG. Sporazumne strane saglasno su konstatovale da na dan 28.02.2020. godine EPCG potražuje od Uniproma ukupan iznos dospjelog duga od 7.000.000,00 eura po osnovu isporučene električne energije shodno ugovoru iz člana 1 Sporazuma, kao i da je dana 28.02.2020. godine Ministarstvo održivog razvoja i turizma izdalo pisani dokument kojim je potvrđeno stanje emisisionih kredita u skladu sa Uredbom. Sporazumne strane su saglasne da se „prebijanje“ navedenog potraživanja izvrši na način da Uniprom ustupi – prenosi na EPCG od ukupnog broja svojih emisisionih kredita 307,018 emisisionih kredita u vrijednosti od 7.000.010,40 eura bez uračunatog PDV-a, pa je nakon ustupanja-prenosa istih izmireno ukupno potraživanje EPCG od Uniproma navedeno u članu 2 Sporazuma, a sva pozitivna razlika nakon „prebijanja“ smatra se pretplatom Uniproma.

Besplatni emisijski krediti su upisani u registar Eko-fonda dana 21.02.2020. godine, iako Eko fond kao pravni subjekat tada nije ni postojao jer nije ni bio registrovan u CRPS-u, sve do dana 03.03.2020. godine, od kada je otpočeo sa radom.

Naime, Zakon o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena ("Službeni list Crne Gore", br. 73/19), donijet 23. decembra 2019. godine, koji je bio na pravnoj snazi u tom periodu, u članu 11 stav 1 i 2 propisuje da je operater novog stacionarnog postrojenja koje obavlja aktivnosti, odnosno djelatnosti koje dovode do emitovanja gasova sa efektom staklene bašte, dužan da pribavi dozvolu za emisiju gasova sa efektom staklene bašte prije početka rada postrojenja. Stavom 7 istog člana propisano je da alokaciju emisijskih kredita iz stava 2 ovog člana vrši Vlada, sprovođenjem javnih aukcija ili besplatnom dodjelom, u skladu sa propisom kojim utvrđuje:

- ukupan iznos emisijskih kredita koji se dodjeljuje, imajući u vidu početno stanje emisija gasova sa efektom staklene bašte i ciljane vrijednosti u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima;

- način sprovođenja aukcije za dodjelu emisijskih kredita;
- minimalnu cijenu emisijskih kredita ponuđenih na aukciji;
- kriterijume za dodjelu besplatnih emisijskih kredita;
- dinamiku postepenog smanjenja broja besplatno dodijeljenih emisijskih kredita;
- namjenu sredstava prikupljenih po osnovu aukcije za dodjelu emisijskih kredita;
- način evidencije dodijeljenih emisijskih kredita, njihovog prenosa i korišćenja.

Dalje je propisano da je operater stacionarnog postrojenja koje obavlja aktivnosti, odnosno djelatnosti koje dovode do emitovanja gasova sa efektom staklene bašte, dužan je da obezbijedi emisijski kredit za svaku jedinicu ekvivalentne emisije ugljendioksida, koju ostvaruje, dok je članom 37 stav 1 propisano da operater postrojenja koji je do dana stupanja na snagu ovog zakona obavljao aktivnost, odnosno djelatnost koja dovodi do emitovanja gasova sa efektom staklene bašte, dužan je da podnese zahtjev za izdavanje dozvole u skladu sa ovim zakonom u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Uredba o aktivnostima odnosno djelatnostima koje emituju gasove sa efektom staklene bašte za koje se izdaje dozvola za emisiju gasova sa efektom staklene bašte ("Službeni list Crne Gore", br. 8/20) donijeta 6. februara 2020. godine, kojom se utvrđuju aktivnosti, odnosno djelatnosti koje emituju gasove sa efektom staklene bašte za koje se izdaje dozvola za emisiju gasova sa efektom staklene bašte, ukupan iznos emisijskih kredita koji se dodjeljuje u odnosu na početno stanje emisija gasova sa efektom staklene bašte, način sprovođenja aukcije za dodjelu emisijskih kredita, minimalna cijena emisijskih kredita ponuđenih na aukciji, dodjela besplatnih emisijskih kredita, namjena sredstava prikupljenih po osnovu aukcije za dodjelu emisijskih kredita i način evidencije dodijeljenih emisijskih kredita, njihovog prenosa i korišćenja, stupila je na pravnu snagu 22.02.2020. godine. Članom 3 Uredbe predviđeno je da se dodjela

emisionih kredita vrši putem javne aukcije ili besplatnom dodjelom. Dalje se navodi da se emisioni kredit može prenositi iz jednog vremenskog perioda u drugi, kao i sa jednog postrojenja na drugo. Dalje se navodi da se javna aukcija sprovodi na osnovu poziva za dodjelu emisionog kredita, koji raspisuje organ državne uprave nadležan za zaštitu životne sredine. Takođe, ako je broj emisionih kredita zahtijevanih od strane operatera postrojenja veći od broja emisionih kredita raspoloživih za dodjelu, operateri postrojenja se nadmeću za emisione kredite putem aukcije, koju sprovodi komisija koju obrazuje Vlada Crne Gore. Članom 4 Uredbe predviđeno da radi sprečavanja izmještanja energetske intenzivnih grana industrije van granica Crne Gore, za postrojenja u kojima se obavljaju aktivnosti iz Priloga 1 mogu se dodijeliti besplatni emisioni krediti, ukoliko je njihova proizvodna aktivnost u trenutku dodjele kredita najmanje na nivou od 10% vrijednosti iz člana 6 stav 1 Uredbe. Besplatni emisioni krediti mogu se dodijeliti i za postrojenja koja se bave proizvodnjom električne energije upotrebom uglja, u vrijednosti koja odgovara naplaćenom iznosu (akcize na ugalj, lokalne naknade vezane za eksploataciju uglja i proizvodnju električne energije na ugalj), po cijeni iz člana 5 uredbe.

Uredba u članu 8 ukazuje da se sredstva prikupljena od emisionih kredita u skladu sa članom 3 Uredbe uplaćuju na žiro račun Fonda za zaštitu životne sredine i mogu se koristiti za:

- zaštitu i unaprjeđenje životne sredine;
- podsticanje izgradnje obnovljivih izvora energije;
- podsticanje inovacija u skladu sa Strategijom pametne specijalizacije Crne Gore.

Članom 9 Uredbe propisano je da se emisioni krediti, njihov prenos i korišćenje upisuju se u registar emisionih kredita koji vodi Fond za zaštitu životne sredine, dakle Fond je nadležna institucija koja vodi registar, a isti shodno ovoj odredbi treba da sadrži:

a) naziv i sjedište operatera postrojenja;

b) podatke o emisionim kreditima:

- datum sticanja;
- broj emisionih kredita;
- način dodjele (besplatna dodjela, prenos, kupovina na aukciji);
- datum i način iskorišćavanja (fizičko iskorišćavanje usljed proizvodne aktivnosti ili prenos).

Dalje je propisano da se Registar ažurira u dijelu besplatno dodijeljenih emisionih kredita u skladu sa Prilogom 4, na početku svake godine i u dijelu fizičkog iskorišćavanja emisionih kredita, na osnovu inventara o emisijama gasova sa efektom staklene bašte.

Definisano je da je upis u registar nakon aukcije ili besplatne dodjele besplatan.

Operater postrojenja dužan je da prijavi prenos emisionih kredita na drugog operatera u roku od sedam dana od dana prenosa, dok se za prenos emisionih kredita plaća naknada u iznosu od 0,1% cijene iz člana 5 ove uredbe Fondu za zaštitu životne sredine.

Pravilnik o uslovima u pogledu kadra i opreme za pravno lice koje vrši verifikaciju izvještaja o emisiji gasova sa efektom staklene bašte ("Službeni list Crne Gore", br. 12/21) koji propisuje uslove u pogledu kadra i opreme koje treba da ispunjava pravno lice koje vrši verifikaciju izvještaja o emisiji gasova sa efektom staklene bašte, donijet je 5. februara 2021. godine, Pravilnik o obrascu dozvole za emisiju gasova sa efektom staklene bašte i načinu vođenja evidencije ("Službeni list Crne Gore", br. 13/21) koji propisuje obrazac dozvole za emisiju gasova sa efektom staklene bašte i način vođenja evidencije izdatih dozvola, donijet je 10. februara 2021. godine, Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu verifikacije izvještaja o emisijama gasova sa efektom staklene bašte ("Službeni list Crne Gore", br. 13/21) kojim se propisuje oblik i sadržaj verifikovanog izvještaja o emisijama gasova sa efektom staklene bašte, način verifikacije izvještaja, kao i procedure i način vršenja konzervativne procjene nivoa emisija gasova sa efektom staklene bašte, donijet je takođe 10. februara 2021. godine, dok je Pravilnik o sadržaju plana praćenja emisija gasova sa efektom staklene bašte iz postrojenja ("Službeni list Crne Gore", br. 10/22) kojim se utvrđuje sadržaj plana praćenja, procedure, postupci i metodologija za praćenje emisija gasova sa efektom staklene bašte iz stacionarnih postrojenja, donijet 9. septembra 2020. godine, a nakon toga donijet je novi dana 27. januara 2022 godine. Članom 14 navedenog Pravilnika propisano je da će se primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore u Evropsku Uniju, dok je Pravilnikom iz 2022. godine ta odredba brisana.

Takođe, Pravilnik o načinu izrade i sadržaju inventara emisija gasova sa efektom staklene bašte ("Službeni list Crne Gore", br. 55/20) kojim se propisuje način izrade i sadržaj inventara i izvještaja o inventaru emisija gasova sa efektom staklene bašte, lista gasova sa efektom staklene bašte, način proračuna emisija gasova sa efektom staklene bašte prema sektorima, način kontrole kvaliteta podataka i rokovi za izradu inventara emisija gasova sa efektom staklene bašte, pratećih izvještaja, način izrade projekcija emisija gasova sa efektom staklene bašte, izvještavanje o projekcijama i mjerama, objavljivanje projekcija i pratećih podataka, metodologija izrade, korišćeni modeli i pretpostavke i uspostavljanje registra, odnosno sistema za izvještavanje, donijet je 12. juna 2020. godine.

Radi podsjećanja, Agencija je dana 07.10.2025.godine donijela mišljenje br.04-01-87-8-2025 kojim je takođe utvrdila postojanje ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije u postupku upisa i dodjele besplatnih emisionih kredita operaterima stacionarnih postrojenja u 2020. i 2021. godini koji je izvršen protivno zakonskoj regulativi, kojom prilikom je dala određenu preporuku Fondu za zaštitu

životne sredine i Vladi Crne Gore i Vladi Crne Gore u smislu da se postupak upisa i dodjele besplatnih emisionih kredita operaterima stacionarnih postrojenja vrši u skladu sa pozitivno-pravnim propisima, uz puno poštovanje Zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena i podzakonskih akata koja regulišu ovu oblast, na način koji neće ugroziti integritet institucija i dovesti do narušavanja etičkih standarda i principa.

ZAKLJUČAK

Nakon sprovedenog ispitnog postupka, te ocjene činjenica i okolnosti, Agencija za sprečavanje korupcije je utvrdila da je postupak zaključivanja Sporazuma o regulisanju međusobnih obaveza br.10064 od 28.02.2020.godine, Ugovora o kupoprodaji električne br.10065 od 28.02.2020.godine i Ugovora o ustupanju prava potraživanja radi obezbjeđenja br.10066 od 28.02.2020.godine, između Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić i Uniprom doo Nikšić, izvršen suprotno članu 11 tada važećeg Zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena i člana 9 Uredbe o aktivnostima odnosno djelatnostima koje emituju gasove sa efektom staklene bašte za koje se izdaje dozvola za emisiju gasova sa efektom staklene bašte, jer nije sproveden zakonski postupak upisa i dodjele besplatnih emisionih kredita, a ugovorne strane nijesu bile upisane u zvanični Registar operatera na dan 28.02.2020. godine kada su zaključena predmetna dokumenta, imajući u vidu da je nadležna institucija za vođenje registra emisionih kredita - Eko-fond, registrovana u CRPS-u kao pravno lice dana 03.03.2020. godine, Zakon o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena što je dovelo do ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije u smislu člana 4 stav 3 tačka 2 a u vezi članom 2 Zakona o sprečavanju korupcije.

Prema zakonskoj definiciji integritet predstavlja zakonito, nezavisno, nepristrasno, odgovorno i transparentno vršenje poslova kojim javni funkcioneri i drugi zaposleni u organu vlasti čuvaju svoj ugled i ugled organa vlasti, obezbjeđuju povjerenje građana u vršenju javnih funkcija i rad organa vlasti i otklanjaju sumnju u mogućnost nastanka i razvoja korupcije dok ugrožavanje javnog interesa podrazumijeva povredu propisa, etičkih pravila ili mogućnost nastanka takve povrede koja je izazvala, izaziva ili prijeti da izazove opasnost po život, zdravlje i bezbjednost ljudi i životne sredine, povredu ljudskih prava ili materijalnu i nematerijalnu štetu po državu ili pravno i fizičko lice, kao i radnju koja ima za cilj da se za takvu povredu ne sazna.

Korupcija je definisana u članu 2 istog zakona i predstavlja svaku zloupotrebu službenog, poslovnog, odnosno društvenog položaja ili uticaja u cilju sticanja lične koristi ili koristi za drugog.

Uvidom u kompletne spise predmeta, primjenom materijalnih odredbi zakonske regulative koja je važila u periodu zaključenja predmetnih dokumenata, te ocjenom dokaza relevantnih u predmetnoj stvari, pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima, Agencija za sprečavanje korupcije je ustanovila da u predmetnoj stvari postoji ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, a koje se ogleda u zaključivanju Sporazuma o regulisanju međusobnih obaveza br.10064 od 28.02.2020.godine, Ugovora o kupoprodaji električne br.10065 od 28.02.2020. godine i Ugovora o ustupanju prava potraživanja radi obezbjeđenja br.10066 od 28.02.2020. godine, između Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić i Uniprom doo Nikšić, suprotno članu 11 tada važećeg Zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena i članu 9 Uredbe o aktivnostima odnosno djelatnostima koje emituju gasove sa efektom staklene bašte za koje se izdaje dozvola za emisiju gasova sa efektom staklene bašte. Naime, tada važećim Zakonom o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena propisano je da postupak alokacije emisisionih kredita vrši Vlada Crne Gore, sprovođenjem javnih aukcija ili besplatnom dodjelom, u skladu sa propisom kojim utvrđuje: ukupan iznos emisisionih kredita koji se dodjeljuje, imajući u vidu početno stanje emisija gasova sa efektom staklene bašte i ciljane vrijednosti u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima; način sprovođenja aukcije za dodjelu emisisionih kredita; minimalnu cijenu emisisionih kredita ponuđenih na aukciji; kriterijume za dodjelu besplatnih emisisionih kredita; dinamiku postepenog smanjenja broja besplatno dodijeljenih emisisionih kredita; namjenu sredstava prikupljenih po osnovu aukcije za dodjelu emisisionih kredita i način evidencije dodijeljenih emisisionih kredita, njihovog prenosa i korišćenja, a što je konstatovano u prethodnom mišljenju da taj postupak nije sproveden. Dakle, sami postupak dodjele emisisionih kredita nije realizovan od strane Vlade Crne Gore, odnosno postupljeno je suprotno odredbi člana 11 stav 7 Zakona o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena. Besplatni emisisioni krediti su upisani u registar Eko-fonda dana 21.02.2020. godine, iako Eko fond kao pravno lice i nadležna institucija za predmetnu stvar, tada nije ni postojao jer nije ni bio registrovan u CRPS-u, sve do dana 03.03.2020. godine, od kada je otpočeo sa radom. Prateća Uredba o aktivnostima, odnosno djelatnostima koje emituju gasove sa efektom staklene bašte za koje se izdaje dozvola za emisiju gasova sa efektom staklene bašte je stupila na snagu 22.02.2020. godne dok su besplatni emisisioni krediti upisani 21.02.2020. godine, odnosno prije početka rada institucije koja je nadležna za predmetnu stvar.

Iz svega navedenog proizilazi da su u navedenom periodu besplatni emisisioni krediti dodjeljivani i prenošeni suprotno propisima, bez plana praćenja, procedure i metodologije za praćenje emisija gasova sa efektom staklene bašte iz stacionarnih postrojenja, i da su isti upisani u registar prije početka rada Eko-fonda te da su kao takvi bili predmet Sporazuma o regulisanju međusobnih obaveza br.10064 od 28.02.2020. godine, Ugovora o kupoprodaji električne br.10065 od 28.02.2020. godine i Ugovora o ustupanju prava potraživanja radi obezbjeđenja br.10066 od 28.02.2020. godine, između Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić i Uniprom d.o.o. Nikšić, čiji osnov

se zasniva na dopisu Ministarstva održivog razvoja i turizma br.021-246/22 od 28.02.2020. godine za koji je navedeno među ugovornim stranama da isti predstavlja potvrdu o stanju emisionih kredita na dan 28.02.2020. godine. Dakle, potvrdu o stanju emisionih kredita na dan 28.02.2020. godine je izdala nenadležna institucija na dan kada institucija koja je nadležna za te poslove – Eko fond nije ni bila upisana u CRPS.

Agencija za sprečavanje korupcije djeluje preventivno u borbi protiv korupcije u svim oblastima i svrha davanja mišljenja o ugrožavanju javnog interesa jeste stvaranje pozitivnog uticaja na dosljednu primjenu zakona i etičkih standarda i principa, čuvanje ugleda javnih funkcionera i ugleda organa vlasti kako bi se obezbijedilo povjerenje građana u vršenje javnih funkcija i rad organa vlasti i otklonile sumnje u mogućnost nastanka i razvoja korupcije. Misija Agencije je zaštita javnog interesa i afirmacija vladavine prava neselektivnim i dosljednim sprovođenjem antikorupcijskih zakona i unapređenjem integriteta u saradnji sa građanima, medijima, civilnim društvom, državnim organima i međunarodnim partnerima.

Postupak zaključivanja Sporazuma o regulisanju međusobnih obaveza br.10064 od 28.02.2020. godine, Ugovora o kupoprodaji električne br.10065 od 28.02.2020. godine i Ugovora o ustupanju prava potraživanja radi obezbjeđenja br.10066 od 28.02.2020. godine, između Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić i Uniprom d.o.o. Nikšić izvršen suprotno zakonskoj regulativi i predstavlja visok korupcijski rizik, pa s tim u vezi, a u skladu sa čl.58 stav 1 Zakona o sprečavanju korupcije, Agencija, ne upuštajući se u ocjenu ništavosti pojedinih odredbi predmetnih dokumenata što je isključiva nadležnost sudskih instanci, procjenjuje ugrožavanje javnog interesa sa aspekta odredbi Zakona o sprečavanju korupcije i u tom pravcu, Elektroprivredi Crne Gore AD Nikšić daje sljedeću preporuku:

Da u skladu sa odredbama propisa koji reguliše obligacione odnose razmotri preduzimanje radnji u cilju zaštite imovine društva, koje je u većinskom vlasništvu Države Crne Gore, u odgovajajućim postupcima pred nadležnim organima.

Obavezuje se Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić da u skladu sa članom 59 Zakona o sprečavanju korupcije, u roku od 30 dana od dana prijema ovog Mišljenja, dostavi izvještaj o preduzetim radnjama u odnosu na navedenu preporuku.

 DIREKTORICA
Kristina Braletić